

KURDUENTZAT OSPITALERIK ERE EZ

Irango eta Irakeko mediku kurduek uko egiten diote protestetan zaurituak sendatzeari, Teheranen beldur

Egunero bezala, Peyman bere herri Mahabadeko kalera irten zen goiz hartan, Irango Kurdistanen, Jina Mahsa Amini gazte kurduaren hilketa salatzeraz. Ohi bezala, herriko kale-txakurrak sendatzeko erabili ohi dituen albaitari tresnak eraman zituen, utzitako animaliekin egiten zuen lan boluntarioarekin jarraitzeko. Berak ez zekien, baina goiz hartan, jakin gabe, bizitza zapuztuko zitzaion.

Emakumeen askatasunaren eta islamiar beloaren inposaketaren amaieraren alde oihukatzen zuten bitartean, Peyman «Segurtasun Indarrek» sabelean tirokatutako gazte batekin gurutzatu zen. Laguntzera zihoala, polizia bat hurbildu zitzaion eta hiru metro-tik 200 perdigoi jaurti zizkion. Peyman lurrera erori zen eta, minak jota zegoela, beste batzuk ostikoka hasi zitzaizkion.

«Altxatzeko agindu zidaten, baina ezin nuen. Zangoek ez zidaten eusten, eta hainbat metro arrastaka eraman ninduten polizia-autoraino. Protesten ondorioz lurra kristalez beteta zegoenez, bizkarra zaurituta geratu zitzaidan, odole-tan», azaldu dio GAUR8ri 28 urteko gazte honek. Urriaren 12tik Iraken errefuxiatuta dago; Iran eta Irak arteko muga egiten duen Zagros mendikatean bi egunez arrastaka ibili ondoren iritsi zen Peyman Erbilera, Irakeko Kurdistaneko hiriburura.

EUROPARI DEIA

Manta baten gainean etzanda, leiho ondoan, Peyman ia ez da

gelatik irteten. Bere anaia Asok laguntzen dio, Norvegiatik berarekin egoteko hegan egin ondoren. Erbilera iritsi zenetik, kontsulatu guztiekin harremanetan jarri da, anaia herrialde seguru batera eraman ahal izateko bisa bat lortzen saiatzeko, baina erantzuna ezezkoa izan da beti.

«Polizia-autoan sartu nindutenean, ni jotzen jarraitu zuten polizia-etxera iritsi ginen arte. Han, berriro oinetatik heldu eta arrastaka eraman ninduten eraikinaren barruraino, eta beste jipoi bat eman zidaten», azaldu du zailtasun handiz Peymanek.

«Une hartan, norbaitek esan zuen ni hilotz-biltegira eramateko», gogoratu du.

Baina Peyman ez zegoen hilda. Arnastu egiten zuen eta hala ziurtatu zuen artatu zuen medikuak, 24 ordu geroago, begiak ireki zizkionean, poliziak eraman zuen ospitalean.

TEHERANEN BELDUR

Hala ere, kontsolamendua aurkitu beharrean, medikuek esan zioten ezin zutela sendatu medikuntza-tresnen eskasiaren aitzakia erabilita.

Orduan, Segurtasun Indarrek kartzelara eramatea erabaki zuten, eta 30 presorekin ziega txiki batean giltzapetu zuten. Han, bere egoerak okerrera egin zuen, eta poliziak beste ospitale batera eraman zuen, Urmia hirira, eta han medikuek berriro baztertu zuten sendatzea. Gorputzetik 200 balin ateratzeko medikurik ez zutela argudiatzeaz gain, protestetan zauritu bat artatzeagatik gobernuaren errepresalien beldur zirela onartu zuten.

 GIZA ESKUBIDEAK / Zahida Membrado

Peyman Irango kurduarrak Erbilera (Irak) ihes egin zuen manifestazio batean tirokatua izan ondoren. Bere zauriak artatzeari uko egin diote Irango eta Irakeko medikuek, Teheraren mendekuaren beldur. Ez da bakarra eta sare mediko anbulatorioa sortu da, horrek dakartzan hil ala biziko arriskuekin.

Bere anaiak Europako kontsulatu guztiei hartzeko eskatu die, baina erantzuna ezezkoa izan da.
Z.M.

Beldur horren ondorioz, gazte asko baztertu egiten dituzte ospitaleetan, medikuak haien izenak erregimenaren zerrenda beltzetan sartuko ote dituzten beldur direlako.

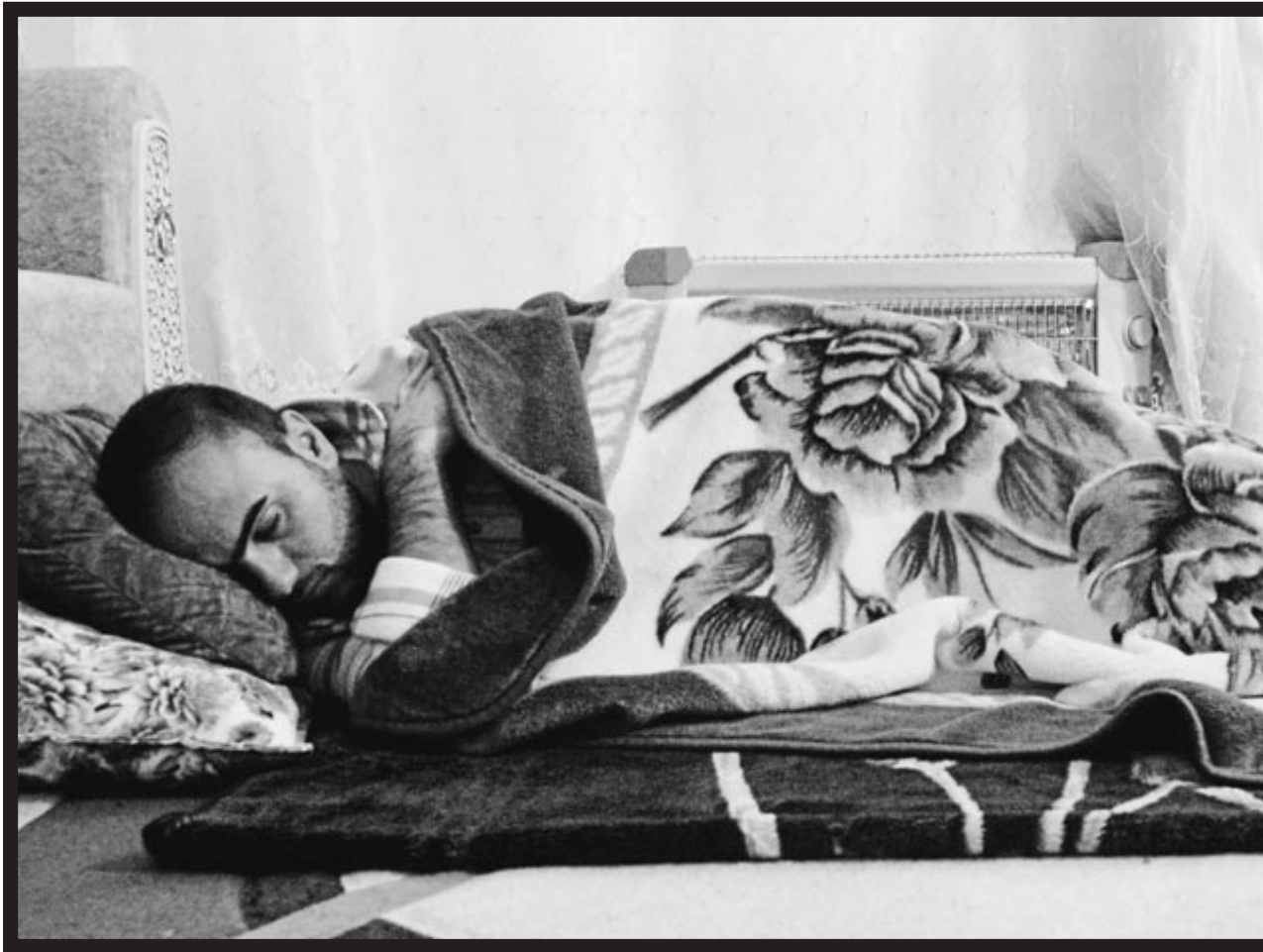
Horren ondorioz, sare mediko anbulatorio bat sortu da etxean zaurituak sendatzeko.

Baina jarduera horiek ere arriskutsuak dira, Aida Rostami doktorearen kasuak era-

kusten duen bezala. Zaurituak ezkutuan artatzeagatik torturatu izan ondoren hil baitzen. Haren gorpua Teherango gorputegi batean aurkitu zuten, torturaren seinale ziren zauriz beteta. Poliziak esan zuen trafiko-istripu batean hil zela.

IRAKEKO KURDISTANEN ERE EZ

Ospitalean egun batzuk eman ondoren, Peyman karga bihurtu zen poliziarentzat berarentzat, eta, ondorioz, gurasoei etxera eramateko eskatu zien 300.000 dolarreko fidantza baten truke. Familiak etxearen eskritura berme gisa eman eta eraman egin zuen. «Ez zekiten zer egin nirekin. Oso gaizki nengoen eta nire bizitza arriskuan zegoen Iranen; beraz, ihes egin nuen». gogoratu du Peymanek.

Iranen eta Iraken arteko muga zeharkatu eta Erbilera iritsi ondoren, Peyman ospitalera joan zen eta etsipena ikaragarria izan zen medikuek, Irango Guardia Iraultzailearen mendekuaren beldur zirela eta, sendatzeari uko egin ziotenean. Teherango hatzak, Bagdadeko Gobernuaren adostasunarekin, edo gutxienez ezintasunarekin, ondoko he-

Beldur horren ondorioz, gazte asko baztertu egiten dituzte ospitaleetan, medikuak haien izenak erregimenaren zerrenda beltzetan sartuko ote dituzten beldur direlako

Horren ondorioz, sare mediko anbulatorio bat sortu da etxean zaurituak sendatzeko. Baina jarduera horiek ere arriskutsuak dira. Aida Rostami doktorea hil arte torturatu zuten

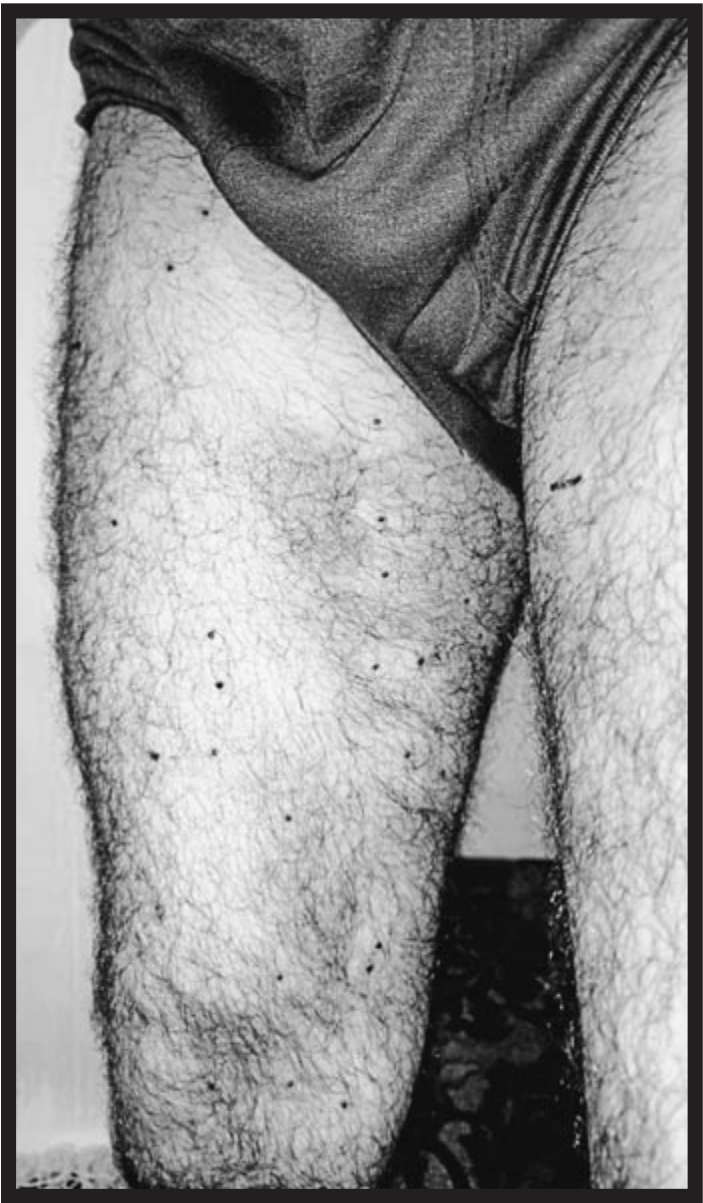
rrialderaino iristen dira, eta doktore irakiarrak ere beldurtzen dituzte, ez baitira ausartzen jazarpenetik ihesi herrialdean lehorreratzen diren irandarrak artatzen. Manifestariak eskatzen zuten askatasunaren eta demokraziaren aldarriari Irango erregimena ematen ari zaion erantzun bakarra errepresioa da. Ehundik gora hiritan protestak izan diren arren.

PROTESTAK AHULTZEN ARI DIRA

Lau hilabeteko protesten ondoren, manifestazioek aurrera jarraitzen dute, baina haien indarra ahuldu egin da. Erregimenaren errepresioak indargabetzen duen oposizioiko buruzagirik gabe, zaila da poliziari armarik gabe aurre egiten diotenen gogoari eustea. Gehienak gazteak dira, Peyman kasu, eta adin txikiagokoak, eta 1979an Errepublikak Islamiarra ezarri zenetik inoiz gertatu ez den bezala ari zaizkio sistemari aurre egiten.

Baina adierazpen horiek Irango teokrazia eraisteko balioko ote duten galdetuta, gehiengoak uste du 80 milioi pertsonako populazioan, oraindik ere, erregimenari laguntzearen truke, pribilegio ekonomikoez baliatzen den jende gehiegi dagoela. Populazio horrek egoera erosoari eusten dion bitartean, oso zaila da herrialdean funtsezko aldaketarik izatea.

Bien bitartean, Peymanek ezkutuan jarraitzen du, gorputza balinez beteta, eta bere anaia beldur da Irango indarrek ez ote duten aurkituko, eramango eta Teherango kartzela batean ez ote duen amaituko. Iranen itzala luzea baita, ez bakarrik antzinako Persian, baita Irakeko protektoratuan ere.

Peymanen izterra, perdigoiz josita. Z.M.

GUARDIA IRAULTZAILEAREN AURKAKO ZIGORRAK EZ DIRA INOLA ERE NAHIKOAK

Nazioarteak Teheranek bere herritarrekin duen ankerkeriari erantzun dio, Islamiar Guardia Iraultzaileko (CGRI) kideen aurkako zigorrak ezarrita. Urtarrilaren 23an, hain zuzen, Europar Batasunak zigor gehiago onartu zituen erregimeneko goi funtzionarioen aurka, baina Parlamentuak CGRI erakunde terrorista gisa sailkatzeko egingako eskaria baztertu zuen.

Iraultzaren Zaindariak Iranen benetako botere politiko eta ekonomikoa duen erakunde paramilitarra dira, eta, gainera, “Segurtasun Indarrak” deritzonak herritarren aurka egiten ari diren errepresioaren erantzule zuzenak.

Mendebaldeak erakunde horren aurka onartzen dituen zigorrek eragin urria dute politika errepresiboa geldiarazteko, eta ez dute inola ere balioko erregimena boteretik behingoz kentzeko.